

Д. Бондаренко

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ НОМОФОБІЇ ЗАСОБАМИ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

D. Bondarenko

INTERPRETATION OF NOMOPHOBIA THROUGH CHOREOGRAPHIC ART

Актуальність теми дослідження обумовлюється тим фактом, що у XXI столітті цифрові технології стали центральною частиною повсякденного життя. Смартфон розвинувся з пристрою для спілкування до засобу самопрезентації, роботи, відпочинку та соціальної інтеграції. Водночас зростає залежність від мобільних пристроїв, що супроводжується виникненням нових психологічних феноменів. Серед них — номофобія — тривога відсутності мобільного телефону або втрати доступу до мережі. Проблема номофобії виходить за межі психології та соціології і залучає сферу мистецтва, зокрема, в аспекті естетики, особливо у формах мистецтва, таких як танець, оскільки ці форми можуть відображати внутрішні стани життя сучасної людини, виражені через тіло. Таким чином, застосування тематизації номофобії в танці є важливим і своєчасним.

Номофобія є сучасною соціокультурною тенденцією. Це поняття (від англійського “no mobile phone phobia”) включає страх або тривогу, паніку або дискомфорт через втрату доступу до мобільного пристрою. Такий феномен укорінений у глибших процесах дигіталізації суспільства: еволюції комунікації, змінах у способах самовираження, створенні віртуальної ідентичності. Номофобія, з психологічної точки зору, проявляється в:

- надмірному обдумуванні повідомлень;
- страху пропустити важливу інформацію (або ефект FOMO);
- зниженні концентрації;
- почутті ізоляції без пристрою.

Навпаки, культурний вимір зображує кризу прямої комунікації та зростаючу залежність від цифрового середовища. Тіло повільно піддається ритмам екрану: рухи стають механічними (рух завжди однаковий), погляд спрямований вниз, і простір, де живуть люди, ігнорується. Мистецтво танцю володіє власними способами осмислення цифрової залежності. Хореографія, як синтетичне мистецтво, використовує тіло як основний засіб передавання змісту. За допомогою пластики, ритму, просторових конструкцій та взаємодій танцюристів можуть бути виражені психологічні стани, конфлікти та внутрішні трансформації.

Для інтерпретації номофобії в хореографії ми розглядаємо художні стратегії, що включають:

1. Пластичну ізоляцію. Танцюрист може показати ізоляцію через спрощені, обмежені рухи, повторювані жести (імітація прокручування стрічки, набору повідомлень). Просторове обмеження — рух у вузькому колі або в межах світлового прямокутника — описує «екран», що обмежує реальність.
2. Контраст між живими та механічними рухами. Контрастуючи плавну, природну пластику з різкими, різкими, навіть роботизованими рухами, боротьба між людською автентичністю та цифровим впливом оживає. Механічність фокусується на втраті тілесної свободи.
3. Використання світла та мультимедіа в роботі. Світлові ефекти, використання проєкцій, звуки сповіщень створюють атмосферу цифрового досвіду. Постійні

«спалахи» світла можуть викликати у глядача відчуття тривоги, подібне до стану розуму людини, яка має номофобію.

4. Масова хореографія як маркер соціальної залежності. Групові композиції, у яких усі виконавці виконують однакові жести один за одним у часовій шкалі, підкреслюють колективний характер проблеми. Так само встановлення персонажа, який намагається втекти від цієї моделі руху, може означати шлях до усвідомлення та звільнення.

Драматургія постановки передбачає хореографічну інтерпретацію номофобії як послідовну драматургічну конструкцію. Фаза залучення — активний, динамічний початок, що представляє привабливість цифрового світу. Залежність: більша повторюваність рухів і менший контакт між танцюристами. Кульмінація — герой, повністю ізольований, напруга в тілі, дикі тілесні рухи, що відображають тривогу. Розв'язка — повернення до живої взаємодії, відновлення пластичної свободи. Танець у такий спосіб стає відображенням соціального так само, як і естетичним вираженням.

У результаті дослідження ми дійшли таких висновків. Номофобія є одним із симптомів глибоких трансформацій сучасного суспільства, пов'язаних з цифровізацією та змінами в каналах спілкування. У хореографічному мистецтві ця інтерпретація надає своє значення у формі та способі розуміння взаємодії людини з технологіями на рівні людських тіл. Через пластику, простір, ритм і драматургію танець може виразити внутрішні суперечності між віртуальним і реальним, залежністю і свободою, самотністю і рухомих контактом: у цьому відношенні хореографія служить мовою сучасності, сприяючи глибшому розумінню психічних потрясінь цифрової ери.

Т. Брацун

**ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ
У ХОРЕОГРАФІЧНІЙ РОБОТІ
З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ**

T. Bratsun

**FEATURES OF MOTIVATIONAL ACTIVITIES
IN CHOREOGRAPHIC WORK
WITH PRESCHOOL AND PRIMARY SCHOOL CHILDREN**

Проблема мотивації дітей у хореографічних колективах все більше набуває актуальності та вимагає від фахівців детального аналізу й винаходу шляхів вирішення. Стійкий інтерес до занять танцями в молодшому віці закладає фундамент для подальшого тривалого навчання та забезпечує стабільність розвитку вихованців. Втрата інтересу призводить до зниження рівня виконавської майстерності, до порушення дисципліни, зрештою — до припинення відвідування танцювального гуртка. Здебільшого це пов'язано як із зовнішніми змінами в умовах розвитку дітей, так і з внутрішніми факторами впливу (хронічний стресовий емоційний стан, пов'язаний із війною в Україні, що впливає на порушення когнітивних функцій; перевантаження дитини, що виснажує та демотивує; кліпове мислення, яке проявляється в зниженій концентрації уваги та інші індивідуальні аспекти). Завданням викладачів танцювальних колективів стає не тільки проведення хореографічних занять, передавання знань, вмій та навичок, а й винахід